

Status for SamLab i Viborg Kommune – løsningsforslag og resultater

Emne	Problemformulering	Kobling til mål	Løsningsforslag og direktionens beslutning på baggrund heraf	Status oktober 2020
<i>Pilot-sprint</i>				
Klima/Bæredygtighed	Hvilke indsatser giver mest for pengene i forhold til den grønne omstilling i Viborg Kommune?	Vi ønsker et bæredygtigt miljø. Viborg Kommune skal i 2025: • Have mindst 35 % af sit energiforbrug dækket af vedvarende energi • Genbruge minimum 55 % af husholdningsaffald	Følgende 10 forslag indgik i løsningsforslaget: 1. Grønt regnskab 2. Tværfaglig organisering 3. Samskabende planlægning 4. Kommunale bygninger 5. Energieffektive boliger 6. Grønne indkøb 7. Transport 8. Klimarigtig natur 9. Grønne børn & unge 10. Grønne lokalområder Forslag 3-8 indgår i den videre politiske proces med grøn omstilling. Der udarbejdes konkrete forslag på forslag 1, 2, 9 og 10. Forslag 1, 2 og 10 forankres i Teknik & Miljø og forslag 9 forankres hos Børn & Unge.	På Klima- og Miljøudvalgets møde den 4. juni 2020 drøftede udvalget forvaltningens forslag til handlinger. KMU besluttede at igangsætte tværgående drøftelser med relevante udvalg (TU, LDU og ØEU). På baggrund af beslutningen samt budgetforlig 2021 – 2024 arbejder forvaltninger videre med de forskellige løsningsforslag (1,3,4,5,6,7,8,10). Derudover er forvaltningen i gang med at planlægge temadrøftelser for KMU og relevante udvalg primo 2021. Der er udarbejdet et forslag til tværgående organisering, som afventer nærmere afklaring (2). De forskellige handlinger samt evt. forslag til nye handlinger vil løbende blive præsenteret til politisk behandling. Herudover vil Klima- og Miljøudvalget løbende blive orienteret om samlet status på igangværende tiltag inden for 'Grøn omstilling'. Ad 9) Grønne sammen I uge 36, 2020 blev emneugen "Grønne Sammen" afviklet som pilotprojekt med deltagelse af 6 skoler og 6 dagtilbud. I løbet af emneugen deltog børnene i grønne aktiviteter på skolen, besøg og læringsforløb hos lokale kultur- og naturinstitutioner, foreninger og virksomheder, og så fik de besøg af Den Grønne Karavane bestående af: • 0.-3. klasse: Katrine Bille, kendt fra bl.a. Ramasjangprogrammet Lille Nørd. • 4.-6. klasse: Kåre eller Emil Nielsen, som børnene kender fra Store Nørd,

				7.-9. klasse: sociolog og videnskabsformidler Anette Prehn, der står bag bogen Hjernesmart, og er en ivrig formidler af socialpsykologi, adfærdsændringer og hjerneforskning. Eleverne får også besøg af det lokale erhvervsliv, når Christian Bogh fra Hedeselskabet fortæller om arbejdet med bæredygtige løsninger. Erfaringerne fra ugen er ved at blive samlet i en i en evaluering med henblik på en videreudvikling af konceptet, så det i 2021 vil omfatte alle kommunens skoler og dagtilbud og borgere generelt i Viborg Kommune
Sundhed (fysisk aktivitet)	Hvilke indsatser bidrager bedst til, at flest mulige borgere i Viborg Kommune er fysisk aktive?	Mindst 85% af alle borgere i Viborg Kommune er fysisk aktive i 2025.	Der blev præsenteret et løsningsforslag med indsatser under følgende overskrifter: 1. Flere aktive børn i dagtilbud og skoler i Viborg Kommune 2. Fokus på at tænke bevægelse og fysiske aktiviteter ind i hverdagsaktiviteterne 3. Understøtte fysiske aktiviteter i lokale fællesskaber til målgruppen 19+ 4. Etablering af flere aktive byrum og understøttelse af aktiv transport 5. Bedre mulighed for motion til kommunale medarbejdere Indsatser under "Flere aktive børn og unge i Viborg Kommune" forankres i Børn & Unge til videre implementering. Indsatser under "Fokus på at tænke bevægelse og fysisk aktivitet ind i hverdagen" forankres i det kommunale	1 Flere aktive børn i dagtilbud og skoler i Viborg Kommune 1. Indsats: Alle skolebørn er fysisk aktive – Inspiration fra Svendborgprojektet og Fit First - B&U formulerer pt. effektmål og indikatorer for børn og unges sundhed, herunder bevægelse. Indarbejdes i kommende sammenhængsaftaler mellem decentrale enheder og nærmeste chef. Sammenhængsaftalerne vil være med til at angive, hvordan ressourcerne anvendes - Plan for dialog mellem Sekretariatet og skolerne om understøttelse af lokale aktiviteter er under udarbejdelse 2. Indsats: Fysisk aktivitet i dagtilbud - B&U er på nuværende tidspunkt i gang med at formulerer effektmål og indikatorer for børn og unges sundhed, herunder bevægelse. Indarbejdes i kommende sammenhængsaftaler mellem decentrale enheder og nærmeste chef. Sammenhængsaftalerne vil være med til at angive, hvordan ressourcerne anvendes

			Sundhedsforum til videre implementering og konkretisering. De tre første indsatser under "Understøtte fysisk aktivitet i lokale fællesskaber" forankres i Sundhedscenteret. Den fjerde indsats vurderes af Sundhedsforum. Indsatser under "Etablering af flere aktive byrum og understøtte aktiv transport" forankres i Teknik & Miljø med undtagelse af cykelbusordning, som forankres i Børn & Unge. Indsatserne under "Bedre mulighed for motion til kommunale medarbejdere" igangsættes ikke centralt.	2 Fokus på at tænke bevægelse og fysiske aktiviteter ind i hverdagsaktiviteterne 1. Indsats: Oplysningskampagne om hverdagsaktiviteter • Afventer prøvehandling på beskæftigelsesområdet og erfaringer herfra 2. Indsats: Dialogen med borgeren ifm. screening og handleplaner • Tværgående Sundhedsforum har igangsat projekt på beskæftigelsesområdet. Alle gruppe er orienteret om det udarbejdede materiale og på vej i drift. Evaluering planlægges. 3 Understøtte fysiske aktiviteter i lokale fællesskaber til målgruppen 19+ 1. Indsats: Understøtte fysiske aktiviteter i lokale fællesskaber til målgruppen 19+ gennem Viborg Sundhedscenter og sundhedssatellitter • Indeholdt i Sundhedssatelliternes almindelige drift. Har været udfordret af COVID 19. 2. Indsats: Uddanne flere frivillige trivselspiloter • Udsat til 2021 som følge af COVID 19 3. Indsats: Igangsætte projekt: Idræt som led i sundheds- og beskæftigelsesfremmende indsatser - Motion og fællesskab på recept • Er igangsat. Også her forsinkelse som følge af COVID 19 4. Indsats: Øget samarbejde og udnyttelse af idrætsfaciliteter i lokalområderne. • I Kultur & Udvikling arbejder vi konstant på at sikre bedst muligt samarbejde og udnyttelse af de eksisterende idrætsfaciliteter. Ved udvikling af nye idrætsfaciliteter arbejder vi samskabende med lokalsamfundet for at opnå den bedste udnyttelse af idrætsfaciliteterne. Eksempler på konkrete initiativer:
--	--	--	--	---

				• Samarbejde og samspil i Houlkær mellem Hallen og Skolen (frigivet personaleressourcer) • Nye idrætsfaciliteter i Houlkær (projekt igangsat i samarbejde med bred vifte af aktører; uddannelser, borgergrupper, idrætsforeninger. Udviklingsplan klar forår 2021) • Lysningen, samlingssted i Overlund (B&U og K&U indgår) • Idrætscenter, Viborg Syd (K&U deltager) • Bedre udnyttelse af gymnastiksale (nye opstregninger til flere aktivitetstyper), eksempel fra Stoholm • Outdoor – Viborg Trail Arena, outdoordage m.v. (15-18 foreninger fordelt på Viborg Højskole, Nordisk Park, Søndermølle, Strandparken og Ødalen) • Lokale Udviklings Projekter (LUP) i LDU-regi De lokale udviklingsprojekter, der udvikles i LDU-regi indeholder ofte nye faciliteter til idræt og bevægelse og nye samarbejder lokalt mellem borger, institutioner og kommunen. Udover etableringen af nye fysiske faciliteter kan som eksempel nævnes “bypedellerne”, der lokalt understøtter rammer for bevægelse m.v. • Nordre Skole, Move (skolen kobler understøttende undervisning og fysisk aktivitet med lokale foreninger) • KLC foreningspulje (K&U og B&U: foreninger og skoler understøttes i at lave lokale “samarbejdsaftaler” således skoleklasser præsenteres for lokale foreningstilbud og faciliteter i lokalområdet) • Halinspektørnetværk (inspektører i 20 selvejende og kommunale idrætsanlæg)
--	--	--	--	--

				4 Etablering af flere aktive byrum og understøttelse af aktiv transport 1. Indsats: Forbedret masterplan for lokalplanlægning o. lign. - Tiltagene er implementeret. Tilgængelighed indgår som fast del i master for lokalplaner. Derudover fokus på trafiksikkerhed omkring skoler og klar til dialog med skolerne 2. Indsats: Understøtte aktiv transport mellem hjem og skole. Herunder cykelbusordning. - B&U har i alle relevante sammenhænge fokus med forskellige typer for aktiv transport. Fx har gåbus-konceptet været afprøvet på to skoler. Cykelbusordningen konkret er ikke afprøvet. 3. Indsats: Iværksættelse af en kampagne for mere brug af cyklen som et aktivt transportmiddel. - Projekt om etablering af cykelparkering og tilhørende information er igangsat. 5 Bedre mulighed for motion til kommunale medarbejdere (Igangsættes ikke centralt)
Uddannelse	Hvilke indsatser kan bidrage mest til, at Viborg Kommune øger antallet af praktikpladser og studiejobs	Vi vil tiltrække flere uddannelser til Viborg Kommune, og antallet af unge, der vælger Viborg som uddannelsesby skal øges	Løsningsforslaget indeholder tre spor og en tværgående indsats: Spor 1: Praktikpladser til studerende på erhvervsuddannelser Spor 2: Studierelevante jobs for studerende på akademi- og professionsuddannelser Spor 3: Praktik og studierelevante jobs for studerende på universitetsuddannelser Tværgående indsats Et fælles sekretariat der sikrer koordinering og kvalitet i tilbuddene og	Løsningsforslaget implementeres i regi af "Karriereby Viborg". Beskæftigelsesudvalget har afsat midler til at Mercantec og ViborgEgnens Erhvervsråd videreudvikler praktikpladsgarantien på erhvervsuddannelser i Viborg. Direktionen besluttede den 25. august 2020, at i forhold til spor 1, forankres initiativet i arbejdsmarkedsområdet for opfølgning på samarbejde og mål mellem Mercantec og ViborgEgnens Erhvervsråd omkring praktikpladser på erhvervsuddannelser. Kortlægning, udvikling og udrulning af initiativet i spor 2 forankres ledelsesmæssigt hos en chef fra Børn &

			skaber synlighed omkring Viborg som Karriereby – både overfor studerende og samarbejdspartnere. Den administrative styregruppe under Uddannelsesrådet har ansvaret for at der udarbejdes en konkret handleplan.	Unge, omsorgschefen og socialchefen med støtte fra Personale & Organisation. Initiativet i spor 3 forankres i Personale & Organisation med støtte fra Sekretariatschefgruppen. I forhold til spor 4 skal der etableres en tværgående indsats, der understøtter de tre spor og sikre koordinering med Karriereby Viborg. Derudover skal samarbejdsfora på uddannelsesområdet kortlægges med henblik på eventuel sanering. Indsatsen forankres hos Erhverv & Udvikling, Arbejdsmarkedsafdelingen ViborgEgnens Erhvervsråd.
Frivillighed	Hvilke indsatser kan bidrage mest til, at Viborg Kommune øger omfanget af frivillighed i kommunale (velfærds)institutioner?	Vi ønsker omfanget af frivillighed i Viborg Kommune. Bidrager endvidere til de øvrige målsætninger under "Oplevelser og fællesskaber"	Løsningsforslaget indeholder en model for udbredelse af frivillighed til de kommunale institutioner, herunder gennem pilot-forsøg og vejledende materiale m.v. Løsningsforslaget drøftes med Hoved-MED. Indsatsen forankres i MED- og ledelsessystemet.	Hoved-MED godkendte den 24. august 2020 spørgsmål og rammer som MED-udvalgene kan anvende som grundlag for dialog om en øget involvering af frivillige på de kommunale arbejdspladser. Materialet er nu udsendt til drøftelse i MED-systemet. Hoved-MED anbefaler, at der sker en ledelsesmæssig rammesætning indenfor det enkelte direktør- og chefområde inden drøftelser i Fælles-MED og udsendelse til Lokal-MED m.v.
1.sprint				
Overgang(e) for udsatte unge til voksen	Hvordan sikrer vi en optimal og effektiv overgang for udsatte unge mellem familieområdet og voksenområdet?	Projektet relaterer sig primært til den overordnede målsætning om "sammenhæng for borgeren", men relaterer sig samtidig til målsætningen under overskriften "Vækst og socialt ansvar": <i>"En større andel af borgerne i Viborg Kommune skal have tilknytning til arbejdsmarkedet, og en</i>	Løsningsforslaget indeholder en ny fælles samarbejdsmodel, som re-tænker den nuværende arbejdsform. Løsningsforslaget indebærer således en mere fokuseret, harmoniseret og tværgående tilgang til overgangen fra ung til voksen. Samarbejdsmodellen oversendes til styregruppen vedr. KUI i forhold til en videre implementering af løsningsforslaget.	Løsningsforslaget er iværksat pr. 9. september 2020 i form af et nyt tværgående koordinerings-, sparrings- og beslutningsforum kaldet K-møder. Her behandles borgerforløb, hvor der er koordineringsbehov og/eller overgange mellem myndighedsområder. I alt 15 borgerforløb har indtil videre været behandlet. Der afholdes møde hver 2. uge. Parallelt hermed er nedlagt tre tidligere mødefora; overgangsmøder, STU visitationsmøder og ungekonference for den kommunale ungeindsats. Der er løbende og systematisk opfølgning på indholdet og udbyttet af K-møderne (deltagerkreds, fastholdelse af ungeperspektivet, formen på mødet,

		<i>mindre andel af borgerne skal være på offentlig forsørgelse.”</i>		identificering af problematikker i nuværende praksis; herunder juridiske spørgsmål mv.) Kommunen er i øjeblikket i dialog med en erfaren leverandør ang. kompetenceudvikling i den inddragende metode/Signs of Safety, som anvendes på K-mødet. Viborg Kommune har 21. oktober indsendt en ansøgning til Socialstyrelsen (og en række andre styrelser) til puljen om en styrket, helhedsorienteret tilgang for unge på kanten af uddannelse og beskæftigelse. Viborg Kommune lægger i ansøgningen op til en videreudvikling af K-møderne – både hvad angår kulturmodning og datastyringen på området. Der ansøges om ca. 3,8 mio. kr. over en 2-årig projektperiode. Udsprunget af grundtækningen fra Sammenhængsmodellen og Kommunale Ungeindsats er forvaltningen også ved at planlægge en workshop om det fælles mindset i arbejdet med sammenhæng for de unge. Workshopen er for myndighedsmedarbejdere på tværs af organisationen (ca. 100). Derudover er der afsat personaleresourcer til at følge tæt op på udviklingen og kvalitetssikringen af borgerens én plan. Der er udarbejdet en tegneserie om K-møderne ift. at formidle tilgangen/mindsettet bag K-møder/KUI mv. Denne er målrettet medarbejdere. Der arbejdes på at videreudvikle tegneserien til en explainervideo med speak for at levendegøre fortællingen.
Kost	Hvilke tre-fem tiltag er mest effektive til, at flest mulige borgere i Viborg Kommune får et sundt kostmønster?	Andelen af borgere med et sundt kostmønster skal stige til 88% i 2025.	Løsningsforslaget indeholder fire anbefalinger: • I Viborg Kommune følges de officielle danske kostanbefalinger på alle kommunale arbejdspladser og i alle kommunale institutioner, hvor	Løsningsforslaget blev drøftet i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 6. maj 2020, hvor det blev besluttet, at der ikke arbejdes videre med implementering af de konkrete forslag. Forslagene indgår i stedet for som inspiration i det videre arbejde med realisering af målsætninger.

			de valgte målgrupper indtager måltider. • Målgrupperne har mulighed for at indtage mad i rammer, der følger Fødevarestyrelsens fem anbefalinger • Tilbud om adgang til sunde, kollektive kostløsninger • Opmærksomhed på resultaterne af projektet: <i>"Styrkelse af de ernæringsfaglige indsatser på socialområdet"</i> Hver anbefaling er ledsaget af en række handlinger, der skal understøtte anbefalingerne. Den primære målgruppe er de 0-16-årige og de ansatte i Viborg Kommune. Løsningsforslaget forelægges til politisk behandling.	
Ensomhed	Ved omprioritering med udgangspunkt i nuværende indsatser, hvilke tre-fem indsatser bidrager så bedst til at nedbringe antallet af borgere i Viborg Kommune, som føler sig ensomme?	<i>Færre i Viborg Kommune føler sig ensomme</i>	Eksisterende løsninger: - Animeret film og oplysningskampagne - Gratis psykologhjælp til unge - TOPI – gentænke anvendelsen Nye løsninger: - Screeningsmodel for vurdering af eksisterende og nye løsninger - "Ung i Viborg" – én digital indgang til hjælp og vejledning via viborg.dk - "Ung i Viborg" – ét fysisk sted der samler relevante åbne og visiterede tilbud for unge Der arbejdes videre med en film og oplysningskampagne og ansvaret herfor blev placeret ved Social, Sundhed & Omsorg.	Screeningsmodellen og initiativerne vedrørende "Ung i Viborg" drøftes som følge af Covid-19 først i direktionen i løbet af efteråret 2020. Animationsfilm og oplysningskampagne målrettet de unge og udarbejdet i samarbejdet med de unge: "Sammen tager vi hånd om ensomheden" forventes igangsat i 4. kvartal 2020 i samarbejde mellem SSO, BU og KU samt de frivilliges Hus samt de unge. SSO har ansvaret for opgaven. Der arbejdes på en videreudvikling af gratis psykologhjælp til unge, og relevante input fra sprintgruppen overleveres til de ansvarlige for tilbuddet om gratis psykologhjælp. Tilbuddet kan samtænkes med eventuelle initiativer i forbindelse med "Ung i Viborg". SSO har ansvaret for opgaven og der planlægges et møde i november 2020.

			Ensomhed indtænkes i gratis psykologhjælp. Ensomhed indgår i en re-tænkning af TOPI. Børn & Unge har ansvaret herfor - Screeningsmodellen anvendes fremadrettet og drøftet i direktionen i august - Initiativerne vedrørende "Ung i Viborg" drøftes i direktionen i august og samtænkes med øvrige initiativer	TOPI vurderes at være et relevant værktøj og arbejdsredskab i forhold til at identificere unge med ensomhedsproblematikker. BU indarbejder input fra ensomhedsprintet, når de arbejder med en re-tænkning af TOPI. I arbejdet med implementeringen af sammenhængsmodellens mål i Børn & Unge, er ensomhed udpeget som et særligt fokusområde, idet det er ambitionen, at alle børn skal have en ven. TOPI målingerne vil være en af indikatorerne på, om færre børn føler sig ensomme.
Nedbringelse af sygefravær	Hvilke indsatser og understøttende værktøjer/aktiviteter understøtter bedst indsatsen med nedbringelse af sygefravær i organisationen Viborg Kommune?	Projektet relaterer sig primært til den overordnede målsætning om "sammenhæng for borgeren", men relaterer sig samtidig til målsætningen under overskriften "Sundhed", hvor det er formuleret, at Viborg Kommune vil højne den fysiske, mentale og sociale sundhed i Viborg Kommune for at øge borgernes samlede trivsel.	Løsningsforslaget indeholder en fælles tilgang til sygefravær med obligatoriske værktøjer samt kompetenceudvikling. Opfølgning på sygefravær lægges i et fast årshjul og harmoniseres. Herudover vil der være et øget fokus på dataunderstøttelse. Forvaltningen udarbejder på baggrund af løsningsforslaget en konkret model for arbejdet med sygefravær.	Personale og Organisation har arbejdet videre med løsningsforslaget, og præsenterer for Hoved-MED den 3. november 2020 en skitse til ny model for håndtering af sygefraværsindsatsen. Der forventes nedsat en reference/arbejdsgruppe, der skal arbejde videre sammen med Personale og Organisation. Hoved-MED drøftede på mødet den 1. oktober 2020 desuden, hvorledes arbejdet med sygefravær kan tænkes ind i en fremtidig arbejdsmiljø-strategi, der går i retning af kortere perioder med færre og aktuelle emner i en fælles indsats på alle niveauer. Hoved-MEDs drøftelse tog afsæt i et udkast til revideret plan for arbejdet med arbejdsmiljøstrategien, hvor baggrunden blandt andet var en udskydelse af trivsels- og psykisk APV til 2021. Det vurderes, at vi kan styrke indsatserne ved at samle processer i arbejdsmiljøarbejdet, da der er flere indbyrdes sammenhænge. Det er forventningen, at vi processuelt kan samtænke henholdsvis Arbejdsmiljøstrategi, Den årlige arbejdsmiljødrøftelse, Ny model for arbejdet med sygefravær, samt Trivselsmåling/ psykisk APV.